

prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul central (judecătorul: S. Ghercavii)

instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (judecătorii: D. Stănilă, D. Corolevschi, I. Talpă)

ÎNCHEIERE

5 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de Banca Comercială „Unibank” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare, reprezentată de lichidatorul Iulian Țurcan, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Unibank” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare împotriva Societății Comerciale „Gruancri-Prim” Societate cu Răpsundere Limitată și Societății cu Răpsundere Limitată „Umberto”, intervenient accesoriu Iurie Grușca cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți prin care a fost restituită ca inadmisibilă proba anexată de Banca Comercială „Unibank” Societate pe Acțiuni, și

împotriva deciziei din 15 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți prin care a fost respins apelul declarat de Banca Comercială „Unibank” Societate pe Acțiuni și a fost menținută hotărârea din 7 iunie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul central

constată:

La 21 decembrie 2017, Banca Comercială „Unibank” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare (în continuare BC „Unibank” SA în proces de lichidare) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății Comerciale „Gruancri-Prim” Societate cu Răpsundere Limitată (în continuare SC „Gruancri-Prim” SRL) și Societății cu Răpsundere Limitată „Umberto” (în continuare SRL „Umberto”), intervenient accesoriu Iurie Grușca cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 14 septembrie 2010 prin contractul de credit nr. xxxx, încheiat cu SC „Gruancri-Prim” SRL a acordat ultimului un credit în sumă de 1 850 000,00 de lei cu termen de rambursare finală 31 decembrie 2015.

A menționat reclamanta, că SC „Gruancri-Prim” SRL nu și-a onorat obligațiunile contractuale, s-a eschivat de la rambursarea creditului primit și de la plata sumelor aferente creditului. Debitorul nu a achitat datoria acumulată la credit, încălcând prevederile pct. 2.2, 3.5 și 5.1.3 al contractului de credit nr. xxxx din 14 septembrie 2010 și normele de drept material privind executarea obligațiilor prevăzute de art. 572 Codul civil.

La fel, reclamanta a menționat că în vederea executării obligațiilor contractuale de rambursare a creditului și a altor sume aferente: dobândă, dobândă majorată, între BC

„Unibank” SA, în calitate de creditor, SRL „Umberto” și Iurie Grușca, în calitate de fidejutor, au fost încheiate contractele de fidejusiune nr. xxxx-8/2/1 și xxxx-8/2/2 din 14 septembrie 2010. Conform prevederilor pct. 3.1-3.7 ale contractelor de fidejusiune, SRL „Umberto” și Iurie Grușca și-au asumat răspunderea de a achita integral datoriile SC „Gruancri-Prim” SRL față de reclamant, nu mai târziu de 10 zile din momentul primirii reclamației de la creditor.

În această ordine de idei, reclamanta a specificat că în vederea soluționării litigiului pe cale extrajudiciară, a înaintat debitorului și fidejutorilor reclamațiile cu nr. 0741/2828-1. nr. 074/228-1. nr. 0741/2822 din 15 noiembrie 2017 însă, în pofida acțiunilor întreprinse, pârâții au demonstrat un comportament lipsit de responsabilitate, admitând valoarea datorată fără a o renega și fără a întreprinde careva măsuri pentru stingerea datoriei.

Reclamanta BC „Unibank” SA a solicitat încasarea în mod solidar de la SC „Gruancri-Prim” SRL, SRL „Umberto” și Iurie Grușca în beneficiul său a datoriei în mărime de 1 307 575,00 de lei formată din suma creditului în mărime de 746 390,51 de lei, suma dobânzii neachitate în mărime de 90 166,48 de lei și suma dobânzii majorate în mărime de 471 018,01 de lei.

Prin hotărârea din 7 iunie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul central, cererea de chemare în judecată depusă de BC „Unibank” SA în proces de lichidare împotriva SC „Gruancri-Prim” SRL și SRL „Umberto”, intervenient accesoriu Iurie Grușca cu privire la încasarea datoriei, a fost respinsă ca fiind tardivă.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 3 iulie 2018 BC „Unibank” SA în proces de lichidare a depus apel solicitând, admiterea acestuia, casarea hotărârii din 7 iunie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul central, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți a fost admisă cererea reprezentantului SC „Gruancri-Prim” SRL, avocatul Anatolie Janu privind restituirea probei anexate. A fost restituită ca inadmisibilă proba anexată de BC „Unibank” SA, scrisoarea de garanție din 27 ianuarie 2014, eliberată de SC „Gruancri-Prim” SRL și semnată de către Iurie Grușca.

În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că reprezentanții BC „Unibank” SA nu au solicitat în cadrul examinării cauzei în instanța de fond anexarea scrisorii de garanție eliberate la 27 ianuarie 2014 de SC „Gruancri-Prim” SRL și respectiv anexarea probei în instanța de apel contravine cerințelor art. 372 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Prin decizia din 15 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți a fost respins apelul declarat de BC „Unibank” SA și a fost menținută hotărârea din 7 iunie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul central.

Pentru a ajunge la această concluzie instanța de apel a conchis că instanța de fond a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

Instanța de apel a menționat că cursul de prescripție pentru apărarea dreptului încălcat pe calea intentării unei acțiuni de judecată de către BC „Unibank” SA în proces de lichidare a început să curgă din 14 septembrie 2012. Or, Banca nu a indicat și nu a explicat în conținutul acțiunii depuse care ar fi termenul de la care a început o neexecutare a clauzelor contractului de credit de către SC „Gruancri-Prim” SRL, adică data admiterii datoriilor de către debitor, acest termen urmînd a fi clarificat din materialele anexate la acțiune, cu identificarea respectivului termen din contractul de credit, care constituie

14 septembrie 2012, data executării definitive a contractului, care este și data când urma a fi efectuată de către debitor ultima achitare.

Sub acest aspect, instanța de apel a remarcat și faptul că termenul în interiorul căruia BC „Unibank” SA în proces de lichidare urma să-și exercite dreptul la acțiune constituie 14 septembrie 2012-14 septembrie 2015.

La caz, instanța a susținut că în condițiile în care BC „Unibank” SA în proces de lichidare și-a exercitat dreptul la acțiune abia la 21 decembrie 2017, acțiunea băncii urmează a fi declarată ca tardivă.

Totodată a mai remarcat instanța că probatoriul anexat de reclamant la cererea de chemare în judecată nu conține scrisoarea de garanție din 27 ianuarie 2014 semnată de Iurie Grușca în numele SC „Gruancri-Prim” SRL prin care să prelungească termenul de stingere a datoriei pînă la 31 decembrie 2015.

A mai punctat că odată ce scrisoarea de garanție eliberată de SC „Gruancri-Prim” SRL la 27 ianuarie 2014, a fost alăturată la apelul motivat depus de BC „Unibank” SA în proces de lichidare, nu a fost prezentată la etapă judecării cauzei în instanța de fond și nici nu a fost solicitată reclamarea ei, iar la etapa judecării cauzei în apel nu a fost justificată imposibilitatea prezentării acesteia în cadrul instanței de fond și nici nu s-a solicitat repunerea în termenul de acceptare a probelor în instanța de apel, proba cu scrisoarea de garanție menționată s-a declarat inadmisibilă la această etapă a procesului și a fost restituită apelantului.

Astfel, instanța de apel a conchis, că în lipsa scrisorii de garanție din 27 ianuarie 2014 și a dovezilor ce țin de termenii de derulare a procedurii de stingere a datoriei cu bunurile gajate ale debitorului, se denotă corectitudinea adoptării de către instanța de fond a hotărîrii din 7 iunie 2018 în ce privește tardivitatea acțiunii BC „Unibank” SA în proces de lichidare.

La 1 martie 2019, BC „Unibank” SA în proces de lichidare, reprezentată de lichidatorul Iulian Țurcan a declarat recurs împotriva deciziei din 15 noiembrie 2018 și încheierii din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți solicitând, admiterea acestuia, casarea încheierii și deciziei contestate cu restituirea cauzei la rejudecare .

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia și încheierea recurată, considerând-o neîntemeiată și posibilă casării, deoarece instanța de apel a interpretat eronat legea, a aplicat eronat normele de drept material și au apreciat arbitrar probele.

Pledând pentru admiterea recursului în sensul declarat, recurenta a reiterat motivele de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și în instanța de apel.

A mai menționat că prin scrisoarea de garanție din 27 ianuarie 2014, termenul final de rambursare a creditorului a fost prelungit pînă la 31 decembrie 2015, ce se atestă prin scrisoarea de garanție din 27 ianuarie 2014; executarea dreptului de gaj de către banca cu bunurile debitorului; procesul-verbal de evacuare din 18 martie 2015 anexate la materialele dosarului.

În această ordine de idei, a specificat că a depus cererea de chemare în judecată în termenul legal.

La 22 aprilie 2019 SC „Gruancri-Prim” SRL și SRL „Umberto” și Iurie Grușca au depus referință prin care au solicitat respingerea recursului cu menținerea deciziei din 15 noiembrie 2018 și încheierii din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că, decizia instanței de apel pronunțată la 15 noiembrie 2018 (f.d.129-137), a fost expediată în adresa părților la 27 decembrie 2018, fapt confirmat prin copia scrisorii de însoțire a Curții de Apel Bălți nr.26290 (f.d.138), fiind recepționată de BC „Unibank” SA în proces de lichidare, la 3 ianuarie 2019, conform avizului de recepție anexat la dosar (f.d.140).

În circumstanțele relevate, recursul declarat de BC „Unibank” SA în proces de lichidare, reprezentată de lichidatorul Iulian Țurcan la 1 martie 2019 se consideră depus în termenul prevăzut de lege. (f.d.147-153)

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de BC „Unibank” SA în proces de lichidare, reprezentată de lichidatorul Iulian Țurcan, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă

faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumente privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de BC „Unibank” SA în proces de lichidare, reprezentată de lichidatorul Iulian Țurcan.

În conformitate cu, art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Banca Comercială „Unibank” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare, reprezentată de lichidatorul Iulian Țurcan.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu